Aº. 1849. Opregte Vrijdagsche Nº. 28[illegible]

HAARLEMSCHE COURANT

van 30 November.

Deze Courant wordt dagelijks, met uitzondering van Zon- en Feestdagen, uitgegeven. — Prijs: ƒ 5 in de drie maanden.

TURIN, 23 November.

Door onze dagbladen worden thans verscheidene bijzonderheden medegedeeld, welke de ontbinding van de Kamer der afgevaardigden zijn voorafgegaan. Het blijkt, dat er werkelijk door eenige leden van die vergadering pogingen bij de Regering zijn aangewend, om voor alsnog niet tot dit uiterste overtegaan; doch dat het Bewind heeft begrepen, dat het op den ingeslagen weg moest voortgaan. Volgens sommigen, moet deze handelwijze des Konings en van zijn ministerie voornamelijk worden toegeschreven aan de omstandigheid, dat de politie brieven van *Mazzini* aan eenige leden van de ultra-radicale partij had in handen gekregen, waaruit bleek, dat hier ter stede eene republikeinsche vereeniging bestond onder den naam van de Italiaansche Broederschap, waarvan de heer *Cattaneo*, een lid van de Kamer der afgevaardigden, voorzitter, en verscheidene andere afgevaardigden leden waren.

Het is te vreezen, dat de radicale partij bij de nieuwe verkiezingen weder de overhand zal hebben. In dat geval acht men eenen zoogenaamden *coup d'état* voor onvermijdelijk, en is het moeijelijk te voorzien, wat de toekomst opleveren zal.

— Te oordeelen naar de van onderscheidene kanten uit Rome ontvangene berigten van den 20sten dezer, is, betreffende den terugkeer van den Paus naar die hoofdstad, nog niets met eenige zekerheid bekend, doch is het te verwachten, dat dezelve nog niet spoedig zal plaats hebben. De benoeming van den generaal *Baraguay d'Hilliers* tot opperbevelhebber der fransche troepen in Rome schijnt bij den Paus weinig bijval te vinden. — In den ochtend van den 20sten dezer hebben al de officieren van het fransche legercorps zich naar de woning van den generaal *Rostolan* begeven, ten einde afscheid van hem te nemen. Daarop is de fransche vlag overgebragt naar de woning van den nieuwen bevelhebber. De generaal *Rostolan* heeft bij zijn vertrek aan de inwoners van Rome eene proclamatie gerigt. In dit stuk geeft hij te kennen, dat hij op zijn eigen verzoek is teruggeroepen, en dat hij de voldoening met zich neemt van, in de plaats van regeringloosheid, de orde en het wettig gezag van den Paus te hebben hersteld. — De generaal *Rostolan* heeft zich naar Napels begeven, om daar van den Paus afscheid te nemen.

[In bijzondere berigten uit Rome, in Frankrijk ontvangen, wordt insgelijks verzekerd, dat de terugkeer van den Paus naar die stad onbepaald is uitgesteld. Daarin wordt verder het volslagen gebrek aan geld voorgesteld als een der grootste bezwaren, waarmede het pausselijk bestuur tegenwoordig te kampen heeft.]

— Berigten uit Napels van 15 November houden in, dat hetgeen gemeld is betreffende de buitengewone krijgstoerustingen van de napelsche Regering, zoo al niet geheel onwaar, althans hoogst overdreven is. Even zoo wordt het berigt tegengesproken, dat in den laatsten tijd op nieuw vele personen om staatkundige redenen zijn gevangengenomen.

WEENEN, 24 November.

Onze gemeente-raad heeft eene proclamatie aan de inwoners uitgevaardigd, waarbij deze ten ernstigste worden vermaand, om zich voortaan te onthouden van dergelijke beleedigingen en zelfs geweldenarijen, als in den laatsten tijd meermalen jegens de beambten der politie zijn gepleegd, terwijl deze hunnen pligt vervulden. De Raad merkt daarin op, dat vrijheid alleen bestaanbaar is met strenge handhaving der wet, en spoort de goedgezinden aan, om het hunne bijtedragen, ten einde dergelijke onbehoorlijke handelingen niet weder plaats hebben, en het dus niet noodig zij gestrenge maatregelen te nemen.

— De generaal *Nugent* is naar Grätz gereisd, om de vestingwerken in dat oord optenemen en in behoorlijken staat van tegenweer te doen brengen.

— Aan het bestuur van den Keizer-Ferdinand-Noorder-spoorweg is, uithoofde der buitengewone omstandigheden, waarin die inrigting zich bevindt, uit de staatskas een voorschot gedaan van 1,500,000 fl.

HAMBURG, 26 November.

— Sedert heden namiddag is het verkeer over de Elbe tusschen onze stad en Harburg, tengevolge van de menigte drijfijs, afgebroken. — In berigten uit Petersburg van 16 November wordt gemeld, dat men destijds daar zeer zacht weder had, zoodat het te verwachten was, dat al de vreemde schepen, welke in die haven lagen en nog vertrekken wilden, de gelegenheid daartoe ruimschoots zouden hebben. — Uit Stettin wordt van den 26sten geschreven, dat het daar den vorigen nacht plotselings zoo hard had gevroren, dat men de gemeenschap over de Oder als gestremd moest beschouwen. Dien dag echter was het weder iets zachter. Deze vroeg invallende winter veroorzaakt veel ongerief.

VAN DEN RIJN, 28 November.

De Koning van Wurtemberg heeft zijnen minister van binnenlandsche zaken gemagtigd, om de tegen den 1sten December bijeengeroepene Constituerende Vergadering in zijnen naam te openen. Tevens heeft Z. M. bekend gemaakt, dat hij volhardt bij het genomen besluit, ten opzigte van den door de leden der vergadering afteleggen eed. — Als gewoonlijk zal vóór de opening der zitting eene plegtige godsdienstoefening gehouden worden.

— De permanente commissie van de Gotha-Vereeniging heeft de leden van die vereeniging aangespoord om de staatkunde van Pruissen in de duitsche aangelegenheden te ondersteunen.

— Met den telegraaf is te Keulen het berigt ontvangen uit Berlijn, dat de Koning van Pruissen de kieswet voor het duitsch-pruissisch Parlement heeft uitgevaardigd.

— Heden drijft in den Rijn voor Keulen reeds veel ijs.

PARIJS, 27 November.

De Wetgevende Vergadering heeft heden het ontwerp van wet tot wijziging van de strafbepalingen tegen de zamenspanningen van werklieden geheel afgehandeld, en een aanvang gemaakt met de beraadslaging over de voordragt omtrent het in dienst stellen van 80,000 soldaten der ligting van 1849.

Er zijn twee ontwerpen van wet, betreffende de tweegevechten, door leden der vergadering voorgesteld. Het eene, van den heer *Remilly*, bepaalt, dat de afgevaardigde, die, gedurende zijn lidmaatschap der vergadering, een tweegevecht houdt, of iemand uitdaagt, daardoor van zijne waardigheid van volks-vertegenwoordiger vervallen is en binnen een jaar niet herkozen kan worden, onverminderd de straffen, die hij buitendien volgens de algemeene wet mogt beloopen hebben. — Bij het andere voorstel, van de heeren *Gavni* en *Failly*, wordt in 't algemeen het tweegevecht verboden, en bepaald, dat al degenen, die een tweegevecht zullen gehouden hebben, hoedanig ook de uitslag daarvan geweest zij, of als getuigen daarbij tegenwoordig zijn geweest, van hunne burger-regten zullen verstoken zijn gedurende 1 tot 10 jaren, onverminderd de zwaardere bij de wet gestelde straffen, indien deze toepasselijk zijn.

— Heden is bij den President der Republiek een langdurige minister-raad gehouden. Men wil weten, dat daarin onder anderen gehandeld is over de vervanging van de heeren *de Lamoricière* en *de Beaumont*, als gezanten aan de hoven van Petersburg en Weenen. Het besluit van die beide staatslieden om hun ontslag te nemen, en wel op grond van de verandering, die de President onlangs in zijne betrekking tot de ministers en bij gevolg tot het bestuur gemaakt heeft, moet een zeer onaangenamen indruk bij den heer *Napoleon Bonaparte* te weeg gebragt hebben. Als de personen, die nu voor de twee genoemde gezantschappen en voor de mede te vervullen ambassade in Madrid in aanmerking zouden komen, noemt men de generaals *Levaillant*, *Magnan* en *Fabvier*.

Op nieuw wordt gesproken van het voornemen der bewindslieden, om de inrigting der nationale garden te veranderen. Een daartoe strekkend ontwerp zou reeds bij den Staatsraad bewerkt worden. Men voegt er bij, dat deze verandering, wat de nationale garden in de departementen aangaat, bijna op eene afschaffing van die gewapende magt zou neêrkomen, en dat dit corps in Parijs zeer aanmerkelijk verminderd zal worden. — Voorts zegt men, dat de President eene belangrijke verandering in de verdeeling en inrigting der ministeriële departementen verlangt, waarbij derzelver aantal van 9 op 5 zou worden verminderd. — Dit een en ander geeft aanleiding, dat weder veel gesproken wordt van het voornemen van den President om zijne magt uittebreiden, althans om zijn gezag, 't welk volgens de Constitutie tot den tijd van vier jaren beperkt is, voor langer tijd te bevestigen. Voor deze meening meent men ook grond te vinden in de toespraak, die hij dezer dagen tot de nieuw benoemde prefecten gehouden heeft. Hij heeft namelijk bij die gelegenheid weder gewaagd van de vijf millioenen stemmen, die de grondslag zijn geweest van het gezag, hetwelk hij uitoefent, en de genoemde bewindslieden vermaand „om van dit oogenblik af de aanstaande constitutionele herkiezing van het hoofd van het uitvoerend gezag voortebereiden." Men merkt wel op, dat de heer *Nap. Bonaparte* daarbij van zijne *constitutionele* herkiezing heeft gewaagd, en dus te kennen heeft gegeven, dat hij geene omverwerping der bestaande staatsregeling in 't oog heeft; maar tevens wordt het als mogelijk gesteld, dat er, ook zonder eenige regtstreeksche en onmiddelijke daad van den President, gebeurtenissen kunnen plaats grijpen, die tot bestendiging en uitbreiding van zijn gezag leiden. Men voegt er bij, dat voorname staatslieden van het gewezen koninklijke bewind niet ongezind zouden zijn, om daartoe strekkende ontwerpen te begunstigen.

De legitimistische dagbladen voeren meer en meer eene scherpe taal tegen den President, en reiken daardoor de hand aan de organen der hevige republikeinen. Daarentegen wordt die bewindsman thans ijverig verdedigd door het bekende dagblad *le Constitutionnel*.

— Gisteren avond heeft hier ter stede, in de straat Rumfort, eene naar het schijnt belangrijke arrestatie plaats gehad. Die straat is plotselings door een battaillon linie-troepen en eene groote menigte politie-agenten afgezet, en uit zeker huis zijn een vijftigtal personen, die daar te zamen beraadslaagden, in verzekerde bewaring gebragt. De gearresteerden behooren tot de welgestelde standen der maatschappij en onder hen moet zich een priester bevinden. Algemeen verzekert men, dat eene legitimistische zamenspanning ontdekt is.

LONDEN, 27 November ('s avonds).

Heden middag is de aangekondigde kabinets-raad, in het hôtel van buitenlandsche zaken, gehouden. Al de ministers waren daarbij tegenwoordig. Van het verhandelde is tot dus ver niets bekend.

— Een onzer ministeriële bladen behelst heden eene beschouwing van den stand van zaken in de kolonie van de Kaap de Goede-Hoop, ten betooge, dat uit den ernstigen strijd, die thans tusschen het gouvernement en die kolonie gevoerd wordt, betreffende het toelaten van veroordeelde misdadigers, voor Groot-Brittannie geenerlei bedenkelijke gevolgen te duchten zijn, en dat de weerspannige kolonisten eenmaal bitter berouw zullen hebben over hunne tegenwoordige gedragingen. — De schrijver doet onder anderen opmerken, dat niet meer dan 30,000 mannen, vrouwen en kinderen van britsche afkomst in de kolonie zijn, en dat de blanke bevolking, waarvan de helft de engelsche taal niet kan spreken, uit niet meer dan 80,000 hoofden bestaat. Met inbegrip van de kleurlingen, voornamelijk Hottentotten, heeft de geheele kolonie eene bevolking van slechts 170,000 zielen, welke verspreid is over eene oppervlakte van ongeveer 130,000 vierk. eng. mijlen, dat is bijna zooveel als Engeland en Schotland te zamen. Aan hare naauwe betrekking tot Engeland, vooral aan de uitgaven van het britsche gouvernement, heeft de kolonie, zooals verder wordt aangemerkt, voornamelijk hare welvaart te danken. Jaarlijks wordt voor eene waarde van omstreeks 800,000 p. st. ingevoerd; de uitvoeren van goederen bedragen ongeveer de helft van die som. Vooral in de Kaap-stad bestaat de bevolking grootendeels en voornamelijk door het britsche gouvernement. Het binnenland is bijna uitsluitend door landbouwers, van hollandsche afkomst, en door de zwarte inboorlingen bewoond. Die hollandsche landbouwers zijn niet betrokken in hetgeen thans in de Kaap-stad omgaat; zij zouden vurig verlangen, dat de veroordeelde misdadigers in de kolonie opgenomen werden, omdat zij daardoor goede arbeiders zouden bekomen. — „ Van het tegenwoordige geschil (dus leest men verder in dit betoog) verwachten wij echter geene verandering in de betrekkingen van het moederland tot de kolonie. De Kaap is voor Engeland noodig als eene standplaats voor onze zeemagt. Als zoodanig zal zij behouden worden, zoo lang men bevinden zal, dat zij de kosten daarvan waardig is. — Men zegt hier: „ indien de kolonisten zich tegen ons willen verzetten, zullen wij ons tweemalen bedenken, eer wij weder hunne grenzen verdedigen". Maar het is jammer, dat wij nu slechts met de kleinste helft der kolonisten te doen hebben. De weerspannige bewoners der Kaap-stad zouden niet alleen en niet het meest lijden bij een inval der Kaffers. Deze zouden de landbouwers zwaar teisteren; maar de stad-bewoners zouden veilig zijn onder het geschut onzer fortificatien en scheepsmagt. — Hoe het zij, de Kaap-kolonie zal eerlang reden hebben om het gebeurde diep te betreuren."

— De dagbladen deelen eenen brief van den presiderenden minister van Spanje, den generaal *Narvaez*, aan den voorzitter der hier gevestigde commissie van spaansche-fondsenhouders mede, gedagteekend 17 Nov., waarin die bewindsman verklaart, dat hij het onlangs ingeleverde vertoog van die fondsenhouders met welgevallen heeft ontvangen; — dat het zijn wensch is, dat het gouvernement spoedig maatregelen zal nemen tot verbetering van hun toestand, — en dat hij zich vleit, dat zij weldra een voldoend besluit omtrent die zaak zullen vernemen, in welke hij zelf, zoo mogelijk, nog meer belang stelt, dan de fondsenhouders zelven.

— De prijzen der fondsen waren heden ter beurze op nieuw hooger.

LONDEN, 28 November.

Met de paket *New World* zijn te Liverpool berigten uit Nieuw-York van 9 November aangebragt, welke echter geen ander nieuws van eenig belang behelzen, dan dat door een aantal voorname kooplieden bij den President der Vereenigde-Staten was aangedrongen op het inrigten van eene geregelde post-dienst, tweemalen in elke maand, tusschen NieuwYork en Chagres (op de landengte van Panama). Door zoodanige inrigting zou het verkeer van de geheele Atlantische-kust met de Stille-Zuidzee aanmerkelijk uitgebreid worden.

De met het stoomschip *Teviot* aangebragte mexicaansche en west-indische berigten, loopende tot 12 November van Bermuda, behelzen niets belangrijks.

— De *Times* behelst heden eene redenering over het tusschen Oostenrijk en Pruissen bestaande geschil, betreffende het tot stand brengen van een pruissisch-duitsch Verbond. De schrijver vertrouwt, dat de beide partijen zullen inzien, welke heilooze gevolgen die strijd zal moeten hebben, indien men denzelven tot het uiterste voortzet. Indien het onverhoopt tot eene volslagene breuk mogt komen, meent hij, dat de toestand van Pruissen minder veilig zou bevonden worden, dan die mogendheid zelve zich dien schijnt voortestellen.

BRUSSEL, 28 November.

De Kamer der afgevaardigden heeft heden een begin gemaakt met de beraadslaging over de voorgedragene verandering der bepalingen van het Wetboek van Koophandel, betreffende de faillissementen. Een groot aantal artikelen zijn reeds aangenomen.

De afdeelingen van de Kamer hebben het ontwerp van wet, betreffende het verlengen van de bestaande verordeningen op den invoer van levensmiddelen, onderzocht en hare centrale commissie daarvoor benoemd. Naar men verneemt, heeft slechts ééne afdeeling zich voor het stelsel van vrije toelating verklaard; maar hebben daarentegen de vijf andere eene geringe verhooging der inkomende regten op de buitenlandsche granen verlangd, te weten van 50 centimes tot 1 frank, en zulks meer in het belang der schatkist, dan in dat der landbouwers. Bij de woordenwisseling over deze aangelegenheid moet echter ook zijn aangedrongen op eene algemeene herziening van het stelsel van in- en uitgaande regten, en wel in den zin eener verlaging van het tarief. Ook hebben ver-

»heidene leden eene vermindering der grondbelasting verlangd. — De openbare beraadslaging over het gemelde belangrijke ontwerp wordt tegen het einde der volgende week te gemoet gezien.

'S GRAVENHAGE, 28 November.

In het verslag der commissie van rapporteurs der Tweede-Kamer, betreffende de ontwerpen der begrootings-wetten, wordt, na hetgeen daarvan reeds is medegedeeld [zie ons vorig nummer], onder de algemeene beschouwingen nog aangemerkt, dat men, ten gevolge van het bijzonder standpunt, waarop men zich vrij algemeen met opzigt tot de tegenwoordige begrooting heeft geplaatst, en vooral ook van het begrip, hetwelk zich zeer vele leden van de meer onmiddellijke, boven alles dringende taak van het nieuwe Ministerie hebben gevormd, gemeend heeft te dezer gelegenheid spaarzaam te moeten zijn met het uiten van wenschen, die eigenaardig in een verslag wegens ingediende begrootings-wetten te huis behooren. Daarom ook zal dit Verslag geene breede lijst bevatten van al de wetten, welker vaststelling, hetzij tot volledige uitvoering der Grwt., hetzij tot bevrediging van de zedelijke en stoffelijke behoeften der Natie, binnen een korter of langer tijdsverloop gevorderd wordt. Maar indien ten aanzien van dit hoogst aangelegen punt, met zeer enkele uitzonderingen, te dezer gelegenheid het stilzwijgen wordt bewaard; indien men zelfs, zijns ondanks, zich hier niet uitlaat over onderwerpen, welker spoedige wettelijke regeling meer en meer eene dringende behoefte wordt, gelijk bij voorbeeld met opzigt tot den waterstaat en de heemraadschappen het geval is, dan heeft men toch uitdrukkelijk te kennen gegeven willen hebben, dat uit zoodanig stilzwijgen geenszins gebrek aan belangstelling of onverschilligheid omtrent aangelegenheden, die de aandacht der Regering allezins verdienen, mag worden opgemaakt. Alleen het besef, dat, waar zooveel te hervormen en te regelen valt, het mindere tijdelijk voor het meerdere wijken moet, heeft de leden gedrongen, om menig verlangen, dat zij anders in het algemeen belang met kracht zouden hebben doen gelden, te onderdrukken.

Vrij algemeen heeft men, als bij uitzondering op den zoo even aangeduiden regel, gemeend de aandacht der Regering ernstig te moeten vestigen op de noodzakelijkheid van het voordragen der beide wetten, die aan de voorschriften van art. 41 en van de artt. 36 en 37 der Grwt. uitvoering zouden geven. Beide die wetten betreffen meer onmiddellijk de Kroon, en men zou het eigenaardig achten, om, wanneer door de vaststelling der drie reeds meermalen genoemde organieke wetten, de invloed der Natie op de keuze harer vertegenwoordigers en de inrigting van de provinciale en gemeentelijke huishouding door geheel het Rijk behoorlijk zullen geregeld zijn, eerst en vooral zich met de afdoening van gewigtige vraagstukken betrekkelijk de belangen van het regerend Stamhuis bezig te houden.

Eene tweede uitzondering heeft men gemeend te moeten maken met opzigt tot de nieuwe organieke wet betrekkelijk het financiëel beheer, die het uitvloeisel moet zijn van art. 122 der Grwt. Meer en meer wordt de behoefte aan zoodanige wet gevoeld, die aan de bestaande gebrekkige regeling van ons financiëel beheer een einde moet maken; ten gevolge zal hebben, dat de Rekenkamer bepaald worde tot de haar bij de nieuwe Grwt. toegekende taak; en waarop men bovenal zeer hoogen prijs stelt, omdat, volgens vele leden, eerst daardoor het nuttig beginsel van de verantwoording der staats-uitgaven en ontvangsten aan de wetgevende magt in werking kan worden gebragt. Te meer nog heeft men gemeend, de aandacht der Regering op eene spoedige regeling van dit aangelegen onderwerp te moeten vestigen, omdat in de Kamer, zoo als uit het rapport der commissie betrekkelijk het financiëel verslag omtrent de uitkomsten der begrootingen van 1846 en 1847 gebleken is, op aannemelijke gronden het gevoelen wordt voorgestaan, dat het hoofdbeginsel van art. 122 der Grwt. reeds behoort te worden toegepast op al de vroegere staatsrekeningen van 1845 af. Men heeft dan ook te dezer gelegenheid den wensch geuit, met de zienswijze der Regering omtrent het laatste punt bekend te worden gemaakt. Tevens heeft men zijne bevreemding niet kunnen verbergen, dat de staatsrekening over het dienstjaar 1846, die vóór of op den 30sten Junij 1848 bij de Algemeene Rekenkamer moet zijn overgebragt, nog niet bij de Tweede-Kamer der Staten-Generaal is ingediend. Men wenscht omtrent het achterblijven van dit staatsstuk, hetwelk de leden bij het onderzoek der tegenwoordige begrootings-wetten met nut hadden kunnen raadplegen, opheldering te erlangen.

Als eene algemeene aanmerking, waarop men bij het behandelen van de onderdeelen der begrooting telkens is teruggekomen, en die met aandrang der oplettendheid van het Ministerie is aanbevolen, wordt vermeld, dat de kosten van het centraal bestuur veel te hoog zijn opgevoerd. Men heeft berekend, dat die kosten, behalve de tractementen der ministers en het onderhoud der gebouwen, gezamenlijk niet minder dan ƒ 1,000,023 bedragen, en dat de vermindering, daarin bij de tegenwoordige begrooting, in vergelijking met die voor 1849, gebragt, zich tot eene som van ƒ 57,000 beperkt. Nagenoeg algemeen houdt men zich overtuigd, dat hier vooral de grenzen der spaarzaamheid nog op verre na niet zijn bereikt, en dat integendeel op beide de hoofd-afdeelingen, waarin de genoemde som zich splitst, namelijk de uitgaven voor personeel en die voor materiëel, nog zeer veel te bezuinigen valt. Men kan het zich niet voorstellen, dat zulk een groot aantal ambtenaren, als thans bij de verschillende departementen van algemeen bestuur is geplaatst, en dat wel ook bij de zoodanige, welker bemoeijenissen van een minder uitgestrekten aard zijn, gelijk de ministerien van buitenlandsche zaken en van justitie, werkelijk volstrekt wordt vereischt. Integendeel houdt men het er voor, dat, indien de Regering afdoende vereenvoudiging in den loop der zaken bragt en alle nodeloos schrijfwerk afsneed, een aanmerkelijk deel dier ambtenaren zou kunnen worden gemist. Ongetwijfeld zou het insgelijks tot bezuiniging kunnen strekken, indien er eene betere onderlinge verhouding tusschen de bezoldiging der ambtenaren aan de ministerien werd gebragt, en niet — gelijk thans maar al te veel plaats vindt, en zeer gemakkelijk in de bijzonderheden aantewijzen ware — onder ambtenaren van gelijken rang de belooning dáár het hoogst was opgevoerd, waar de werkzaamheden minder belangrijk of minder omvattende zijn. Evenzeer acht men besparing op de uitgaven voor het materieel, inzonderheid ook brandstoffen en licht, mogelijk; zelfs kan men niet ontveinzen, dat het hoog bedrag van sommige voor materieel uitgetrokkene posten van uitgave hooge bevreemding heeft verwekt. Zoo is men, om slechts iets te noemen, gestuit op den post van ƒ 1800 voor bloote schrijf benoodigdheden aan het departement van Justitie.

Sommige leden hebben, met terugblik op hetgeen daaromtrent onder het vorige Ministerie is voorgevallen, het verlangen geuit, met de denkwijze van het tegenwoordig Bestuur bekend te worden gemaakt omtrent gewigtige bezuinigingen in de uitgaven voor de departementen van Marine en Oorlog, waarvan vroeger sprake is geweest, doch die, volgens de begrooting, zoo als zij daar ligt, niet zouden worden ingevoerd. Zij doelden daarbij op de opheffing van een of meer der maritime etablissementen en op de slechting van vestingen ten gevolge van het aannemen van een ander verdedigingsstelsel. De bedoelde leden waren van gevoelen, dat de tegenwoordige ministers, al ware het dan slechts voorloopig, zich reeds over deze belangrijke punten hadden kunnen uitlaten.

Algemeen heeft men gemeend, het de verevening met Luxemburg, waaromtrent reeds zoo dikwijls toezeggingen zijn gedaan, in herinnering te moeten brengen. Men ontveinst niet, dat het overzigt van al het in de laatste jaren omtrent deze zaak voorgevallene, zoo als dit in het verslag der commissie uit de Kamer wegens de rekening van den achterstand over 1840 en vroegere jaren voorkomt, onaangename gewaarwordingen opwekt, en het verlangen verdubbelt naar afdoende stappen, om Nederland eindelijk in het bezit der niet onaanzienlijke som gelds te brengen, die het ter zake van deze verevening te vorderen heeft.

Onder de bedenkingen van meer bijzonderen aard, die bij het onderzoek der onderscheidene hoofdstukken van de begrooting gemaakt zijn, behooren de volgende:

Hoofdstuk I. *Huis des Konings.* Men heeft vrij algemeen verlangd, dat de aandacht der Regering gevestigd werd op de noodzakelijkheid van het tot stand brengen eener wet omtrent de kroondomeinen; men meende, dat zonder zoodanige wet de regeling van het inkomen der Kroon niet gezegd kon worden voltooid te zijn.

Hoofdstuk II. *De Staten-generaal.* Terwijl men met genoegen kennis genomen heeft van het aanbod, door het tegenwoordige ministerie bij de nota van 19 November jl. gedaan, om met de beide Kamers der Staten-generaal in overleg te treden wegens eene schikking, volgens welke zij zelve het bestuur der openbaarmaking harer handelingen op zich zouden nemen, en dus dezerzijds dat aanbod gaarne aanvaardt, is door vele leden de vraag geopperd, of hier niet nog een stap verder zou behooren te worden gegaan, door de regeling van de huishoudelijke uitgaven der Kamers geheel en al aan die wetgevende ligchamen zelven over te laten. Men bedoelt daarmede, dat de Kamers het initiatief zouden nemen van eene begrootingswet, waarbij de te haren behoeve te doene uitgaven worden vastgesteld. Door andere leden is echter de bedenking geopperd, of zulk eene wijze van regeling van dit onderdeel der begrooting wel overeen te brengen zou zijn met art. 120 der Grwt, waarin voorgeschreven wordt, dat de ontwerpen der algemeene begrootingswetten jaarlijks *van wege den Koning* aan de Tweede-Kamer worden aangeboden.

In al de afdeelingen heeft men den wensch geuit, dat het tractement van den commies-griffier der Tweede-Kamer verhoogd worde. Sommige leden echter achten dit voor het oogenblik bedenkelijk.

De Raad van State. Men heeft opgemerkt, dat de tractementen van den vice-president en van 12 leden tot het volle bedrag zijn uitgetrokken, terwijl het bekend is, dat verscheidene dier betrekkingen niet vervuld zijn en de vervulling daarvan minder wenschelijk geacht wordt.

De *Algem. Rekenkamer.* De klagten over het groot getal der ondergeschikte ambtenaren zijn herhaald, alsmede de wensch naar eene wet wegens de zamenstelling van dat collegie.

De *Hooge Raad van Adel.* Vrij algemeen heeft men de overtuiging uitgesproken, dat, nu bij de Grwt. de ridderschappen, als politische stand, opgehouden hebben te bestaan, de Hooge Raad van Adel als staats-instelling niet behoort gehandhaafd te worden.

Hoofdstuk III. *Buitenlandsche zaken.* Men heeft zich beklaagd, dat de belangen van onzen buitenlandschen handel door dit departement niet met de vereischte zorg en naauwkeurigheid behandeld zijn. Enkele leden geven in bedenking, om bij dit departement eene afzonderlijke afdeeling te vestigen, met de taak belast om alles wat tot bevordering der nationale handelsbelangen strekken kan te behartigen. Zij achten het minder eigenaardig, dat de werkzaamheden van dezen aard tot dus ver uitsluitend bij het depart. van financien verrigt worden. Dit denkbeeld werd echter door andere leden met nadruk bestreden.

Door sommige leden is gewenscht eene vermindering van de bezoldiging van al de ministers; alsmede eene vermindering van het tafelgeld van den minister van buitenl. zaken. Andere leden hebben zich tegen het een en ander verklaard.

Vrij algemeen heeft men zich beklaagd over de hoogte van de kosten, vallende op buitenlandsche zendingen en consulaten, en niet minder over de ongelijkheid tusschen de kosten der gezantschappen in de onderscheidene Rijken.

De overweging van de afdeeling voor pensioenen en wachtgelden heeft den wensch naar eene herziening der wet op de pensioenen van burgerlijke ambtenaren verlevendigd.

Hoofdstuk IV. *Justitie.* Bij de behandeling van dit hoofdstuk is de wensch geuit naar eene zoo spoedig mogelijke indiening van een nieuw of herzien Strafwetboek, door welks vaststelling eens vooral alle zoodanige lijfstraffen worden afgeschaft, als niet meer overeenkomen met den geest des tijds en den tegenwoordigen toestand der beschaving; — Naauw daarmede verbonden is de wensch naar eene hervorming van het gevangenisstelsel, en naar al zoodanige maatregelen, als binnen een niet te ver verwijderd tijdsverloop de invoering der cellulaire gevangenisstraf, waarvan men zich zulke heilrijke gevolgen voorspelt, mogelijk kunnen maken.

Men twijfelt er niet aan, dat de minister van justitie zich voorbereidt, om te voldoen aan de verpligting, bij de Grwt. opgelegd, tot het indienen der wet omtrent de nieuwe regterlijke inrigting nog in den loop van de tegenwoordige zitting der Staten-generaal.

Algemeen heeft men gewenscht eene betere regeling en handhaving der politie ten platten lande; tot welk einde door velen de uitbreiding van de marechaussée wordt verlangd.

Bij de overweging der kosten van het departement is verwezen naar de gemaakte algemeene aanmerking omtrent de te groote talrijkheid van het personeel, aan de verschillende departementen van bestuur verbonden. Men vermoedt, dat ook hier veelheid van ambtenaren tot geheel overtollige schrijverij aanleiding geeft.

Van meer dan eene zijde heeft men aangedrongen op de naauwgezette handhaving der wet van 29 Mei 1849, in zooverre dat geene vacatures bij de geregtshoven en regtbanken worden vervuld, dan daar waar de dienst der justitie werkelijk daartoe noodzaakt.

Men heeft in bedenking gegeven, of wel voor het voortduredend behoud van het hoog militair geregtshof voldoende redenen bestaan, en of het niet in ernstige overweging zou moeten komen, om de werkzaamheden van dat hof deels aan den Hoogen Raad, deels aan het administratief gezag toe te vertrouwen. Aan dit verlangen heeft zich de wensch verbonden naar de verbetering van het stelsel van militaire strafvordering en van militair strafregt.

Sommige leden zijn van oordeel, dat het aanzienlijk bedrag, voor *algemeene geregtskosten* uitgetrokken, reeds dadelijk eenige vermindering zou kunnen ondergaan, indien men, in afwachting der herziening van het Wetboek van Strafvordering, de verpligte voorloopige instructie in alle criminele zaken bij eene transitoire wet mogt kunnen afschaffen. In vele gevallen zou daardoor ook de tijd der preventive gevangenis aanmerkelijk worden bekort.

Ook heeft men gevraagd, of hier en daar niet te ver wordt gegaan met het doen overkomen van getuigen naar de hoofdplaats van het arrondissement voor de voorloopige instructie in strafzaken; meenende men, dat de officieren van justitie, meer dan thans plaats vindt, het verhoor van getuigen aan den kantonregter der woonplaats dier getuigen zouden kunnen overlaten.

Hoofdstuk V. *Binnenlandsche zaken.* Vrij algemeen heeft men de overtuiging uitgesproken, dat de gezamenlijke, voor dit departement van algemeen bestuur aangevraagde som hooger is gesteld, dan men, bij de zoo algemeen erkende behoefte aan bezuiniging, regt meent te hebben te verlangen. Vele leden hebben intusschen verklaard, dat, zoo zij omtrent dit punt niet in nadere beschouwingen traden, en zelfs de meeste aanmerkingen, die zij op de bijzonderheden dezer begrooting hadden, terughielden, dit eenig en alleen aan de toezegging van eene geheele reorganisatie van verschillende takken van binnenlandsch beheer, bij de nota van 19 November jl. door het tegenwoordig ministerie gedaan, was toe te schrijven.

In twee van de afdeelingen der Kamer is het verlangen ter sprake gebragt naar het herstel bij dit departement van eene afzonderlijke afdeeling voor de nationale nijverheid, of zelfs naar de oprigting van een nieuw departement van algemeen bestuur, aan hetwelk, met de zorg voor de belangen der nijverheid, ook het beheer van het onderwijs en van de openbare werken zou kunnen worden opgedragen. Verscheidene leden hebben daarentegen uitdrukkelijk verklaard, dat zij in de oprigting van eene afzonderlijke administratie voor de nijverheid geen nut zagen; maar integendeel de overtuiging koesterden, dat de inlandsche nijverheid dan het meest zou bloeijen, als de Regering die aan haar zelve overliet en zich bepaalde tot het wegruimen der belemmeringen, die hare verdere ontwikkeling in den weg staan.

Kosten van het bestuur der provincien. Daar, ten gevolge der eerlang vast te stellen provinciale wet, eene geheele reorganisatie der gewestelijke besturen te gemoet kan worden gezien, hebben de leden over het algemeen gemeend, zich van aanmerkingen op deze afdeeling der begrooting te kunnen onthouden.

Nationale militie en schutterijen. Men heeft gewenscht, dat de nieuwe wetten hieromtrent zoo spoedig mogelijk zullen worden voorgedragen.

Geneeskundige dienst. Men heeft in eene der afdeelingen op de spoedige openbaarmaking van het verslag der commissie voor de geneeskundige staatsregeling aangedrongen.

Waterstaat en publieke werken. Hierbij is aangemerkt, dat de behoefte aan doeltreffende, algemeene en bijzondere wetsbepalingen omtrent den Waterstaat te grooter is geworden, sedert de invoering der nieuwe Grwt., die daaromtrent voorschriften inhoudt, waarmede de tegenwoordige staat van zaken, betrekkelijk de heemraadschappen en polderbesturen, niet is overeentebrengen; hetgeen te dezen aanzien hier en daar eene soort van anarchie heeft doen geboren worden. — Ook is de oplettendheid van den minister gevestigd op de aanverwante materie der mijnen en uitgravingen in Limburg.

Men klaagt toenemend over den slechten toestand onzer voornaamste rivieren, welker bevaarbaarheid op verscheidene punten gestadig vermindert. Wanneer daaromtrent, voor zooveel Waal en Rijn betreft, geen beter toezigt gehouden en niet meer voor de verbetering dier riviervakken gedaan wordt, zal weldra de waterweg naar Duitschland gedurende een deel van het jaar geheel gesloten zijn. Ook de bevaarbaarheid der Maas in het Limburgsche en het onderhoud der oevers van die rivier aldaar laten zeer veel te wenschen over; men meent, dat hetgeen onze Regering te dier zake doet ongunstig afsteekt bij hetgeen men van de belgische zijde verrigt. Over 't geheel meent men eene meer krachtige tusschenkomst der Regering in deze aangelegenheid met nadruk te moeten inroepen.

Vele leden toonden zich over de kostbaarheid van het onderhoud der wegen zeer bezwaard. Ook heeft men te dezer gelegenheid de aandacht der Regering gevestigd willen hebben op het hoog belang, voor geheel het Vaderland daarin gelegen, dat de Rijn-spoorweg verlengd worde en dus aan zijne bestemming beantwoorde. Men wil de Regering aangemaand hebben om tot het bereiken van dit doel alle mogelijke te harer beschikking staande middelen aantewenden.

In al de afdeelingen is de aanvraag van eene som van ƒ 200,000 voor het uitwaterings-kanaal van Grave naar Waspik opzettelijk en ernstig ter sprake gebragt. Sommige leden hebben, op grond van het hooge nut, dat, naar hun gevoelen, de aanleg van dit werk voor een aanzienlijk deel van Noord-Braband en zelfs eenigermate voor de algemeene belangen des Rijks zou aanbrengen, zich stellig voor het toestaan dezer uitgave verklaard. De groote meerderheid echter, in aanmerking nemende, dat het hier den aanleg geldt van een geheel nieuw openbaar werk, hetwelk, eenmaal aangevangen, den Staat in eene gezamenlijke uitgave van meer dan een millioen guldens wikkelen zal, en welks voltooijing verscheidene jaren zal vorderen, alsmede dat het tegenwoordig gouvernement nog niet in de gelegenheid geweest is, over geheel deze zaak, na gezet onderzoek, een bepaald oordeel te vellen, — heeft gemeend, dat de gedane aanvrage op de tegenwoordige begrooting, juist ook wegens het daaraan toegekende karakter eener credietwet, niet te huis behoort.

Onderwijs. Ofschoon men algemeen op het tot stand brengen eener goede wettelijke regeling omtrent het onderwijs in zijne verschillende takken, in overeenstemming met de bepalingen der gewijzigde Grondwet, den hoogsten prijs stelt, heeft men gemeend, in het tegenwoordig verslag deswege geene bepaalde wenken te moeten geven. Alleen hebben sommige leden gemeend, de aandacht der Regering op het vraagstuk wegens de staats-examina voor de toelating tot de hoogescholen te moeten vestigen. Anderen hebben de noodzakelijkheid van het tot stand brengen eener wettelijke regeling ook omtrent het middelbaar onderwijs herinnerd. In twee der afdeelingen heeft men de wenschelijkheid ter sprake gebragt, om hier te lande meer zorg aan het landbouwkundig onderwijs te wijden.

Kunsten en wetenschappen. Sommige leden verklaarden, met genoegen te hebben gezien, dat de Regering pogingen wilde doen, om aan het Kon. Nederl. Instituut van Wetenschappen, Letterkunde en Schoone Kunsten eene vereenvoudigde en verbeterde inrigting te geven. Andere leden, ofschoon zich verheugende, dat het Ministerie zich de belangen van het Instituut aantrok, hielden de instandhouding daarvan op den tegenwoordigen voet voor wenschelijk.

De uitkomsten van het in de nota van 19 November jl. toegezegd nader onderzoek omtrent de koninklijke academie te Delft worden met belangstelling te gemoet gezien.

Armwezen. Ook met opzigt tot de hoogst gewigtige aangelegenheid van het armwezen, heeft men gemeend, onder de bestaande omstandigheden hier niet in bijzonderheden te moeten treden. Alleen schijnt het vermelding te verdienen, dat in ééne afdeeling door enkele leden het denkbeeld is voorgestaan tot het nemen van proeven om het pauperismus te keer te gaan door het aanleggen van kolonien voor behoeftigen in onze overzeesche bezittingen.

Nationale nijverheid. Vrij algemeen is men opgekomen tegen het beginsel van bescherming van bepaalde takken van nijverheid, hetwelk aan de voornaamste posten, die op deze afdeeling der begrooting voorkomen, ten grondslag ligt; ofschoon verscheidene leden meenen, dat men hier onderscheid moet maken tusschen van oudsher bestaan hebbende, echt nationale takken van nijverheid en geheel nieuwe, die men door kunstmiddelen in 't leven mogt willen roepen. Hoe dit zij, vele leden, overtuigd dat men zich in dit opzigt op een verkeerden weg bevindt, en dat het niet wel mogelijk zal zijn, in eens en dadelijk daarvan terug te komen, meenden, dat ten minste pogingen moesten worden gedaan, om eenmaal het betere stelsel in te voeren.

Opperhoutvesterij. Nagenoeg algemeen is niet slechts op eene hervorming, maar op eene geheele opheffing der Opperhoutvesterij aangedrongen, en zulks vooral ook wegens de betrekkelijk zeer hooge kosten van deze inrigting. Mogt dit doel niet wel te bereiken zijn zonder eene voorafgaande herziening van de bestaande wet op het stuk der jagt, welke ook uit anderen hoofde zeer wenschelijk wordt geacht, dan zou deze herziening almede onder de zaken van dringenden aard te rangschikken,

— Morgen ochtend zullen de afdeelingen van de Tweede-Kamer wederom vergaderen, om te overwegen het ontwerp van wet nopens de brievenposterij.

'S GRAVENHAGE, 29 November.

Z. M. heeft bij onderscheidene besluiten goedgevonden: 1°. aan den luit. kol. *G. E. Muller*, chef van den staf der 1ste divisie inf., op het daartoe door hem gedaan verzoek, onder toekenning van den rang van kollonel, het pensioen te verleenen, en 2°. te benoemen: bij den generalen staf, tot majoor, den kapitein 1ste kl. *G. Schuurman*, en tot kapitein 3de kl. bij anciënneteit, den 1sten luit. *L. J. S. von Motz*, beiden van den gen. staf; tot kapitein, den 1sten luit. *E. van Bart*, magazijnmeester der artill. 2de kl. te Vlissingen: tot 1sten luit.: de 2de luits. *S. Bos* en *J. N. de Roo*, magazijnmeesters der artill. 3de kl., de eerstgemelde bij de artillerie-stapel- en constructie-magazijnen en de laatsgemelde te Heusden; tot officier van gezondheid 3de kl. den bezoldigden kweekeling der 1ste kl. *J. van der Scheer*, van 's Rijks kweekschool voor milit. geneeskundigen.

— De inspecteur-generaal van de geneeskundige dienst der land- en zeedienst heeft alle genees- en heelkundigen, Nederlanders van geboorte, die genegen zijn om zich als officier van gezondheid der 3de klasse voor de militaire geneeskundige dienst der landmagt in de West-Indien te verbinden, verwittigd, dat zij zich, bij verzoekschrift, op zegel geschreven en portvrij in te zenden, en na daarop bekomen antwoord, in persoon bij hem inspecteur-generaal, aan zijn bureau te 's Gravenhage, behooren aantemelden, met overlegging der bewijzen, in de *Staats-Courant* van 28 November omschreven.

— Het heden in een der amsterdamsche bladen voorkomende berigt omtrent het handelsverdrag met Pruissen, is, naar men hier verzekert, geheel ongegrond.

— In de bijeenkomst der Tweede-Kamer van heden is ingekomen een ontwerp van wet, betrekkelijk de verhooging der begrootingen van de hoofdstukken voor oorlog en marine voor 1849, ter zake van den aankoop van nieuwe oorlogs-middelen.

De commissie voor de verzoekschriften heeft verslag gedaan omtrent een aantal stukken.

Dingsdag avond heeft in de fabriek der nederlandsche maatschappij ter vervaardiging van vensterglas, te Zwijndregt, tegenover Dordrecht, een droevig ongeluk plaats gehad. De schoorsteen van het gebouw is ingestort, en door dit ongeval zijn zes personen in meerdere of mindere mate gekwetst.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 29 November. Den 28sten dezer zijn in Texel binnengekomen Visser en Croese, beide van Londen, Potjer, de Vrede en Eilertsen van Christiaanzand, Andersen, Hauge, Gjersoe en C. Pettersen, alle 4 van Fredrikstad en uitgezeild Waker naar Gibralter, Paguet naar Duinkerken, Punchard naar Jarmouth, J. Laydle naar Sunderland, Nielsen naar Christiansand, Grön naar Sandefiord en Walloe naar Fredrikstad; de wind z. o. ten z.

Den 24sten dezer is ter reede van Deal binnengeloopen, doch heeft 26 dito de reis voortgezet het schip *Bantam*, kapt. Klein, van Amsterdam naar Batavia.

Den 22sten dezer was op de hoogte van Douvres het schip *Aaltje Pronk*, kapt. Schuur, van Dordrecht naar Belfast; den 24sten dito de schepen *Margaretha Ida*, kapt. Kramer, van Batavia naar Amsterdam en *Garonne*, kapt. Meijer, van Rotterdam naar Newjork en 25 dito het schip *Dolphyn*, kapt. Visser, van Amst. naar Suriname.

Den 22sten dezer was op de hoogte van Dungeness het schip *Joan*, kapt. van Assendelft Gz. Coenraad?, van Rotterdam naar Padang.

Den 22sten dezer zijn op de hoogte van Wight gepraaid Z. M. oorl. korvet SUMATRA, kapt. luit. Thooft, uit Vlissingen naar de West-Indien en de hoeker *de Verwisseling*, kapt. Poldervaart, van Cadix naar Vlaardingen; den 20sten dito op 48° 30′ n. b. en 7° 5′ w. l. het schip *Hendrika*, kapt. Lourens, van Rotterdam naar Batavia en 23 Sept. op de hoogte van Kaap Agulhas het schip *Elisabeth*, kapt. P. Serlé, van Batavia naar Rotterdam.

Te Zoltkamp zijn aangekomen Wijnstok van Londen en Pronk van Rendsburg. Te Vlissingen Mooy en Bolhuis, beide van Koningsbergen. Te Duinkerken Smit van Rotterdam.

FONDSEN EN BEURSTIJDINGEN.

PRIJS-COURANT DER EFFCTEN.E

AMSTERDAM, 29 *November*.

	pct.		gebl.
NEDERL. Werk. Schuld	2½	53¾ à 54¼	54
" " "	3	63¼ " 64	63 13/16
" " " resc.	3	"	
" " "	4	82¾ " 83¼	83
" Oost. Ind. Leen.	4	82¼ " ¾	82½
" Am. Synd.	3½	"	
" Handelmaatsch. resc.	4½	164¾ " 165¼	165
" Holl. Spoorw.		"	
" Rijn "	4½	83½ " 84	83¾
" Aand. Haarl. Meer	5	100½ " ¾	100⅝
ENGELAND. Gecons.	3	"	
FRANKRIJK. Certific.	3	52¼ " ¾	52 7/16
RUSLAND. Obl. bij *Hope en C.*	5	104½ " ¾	104⅝
" " " 1828/29	5	"	
" " Amst. 1831	5	93¾ " 94	
" leen. 1840	4	84¾ " 85	84⅞
" inschr. *Stieglitz*	4	33 " ¾	
" " grootb.	6	62¾ " 63¼	
" Certific.	6	63¾ " 64¼	64
" Neg. Hamburg	5	"	
POLEN. Aand. 1829 *f* 300:—		"	
" " 1835 " 500:—		142¼ " 142¼	142¾
" Oblig.	4	"	
PORTUGAL. Neg. Londen	5	34½ " 35¼	35
" " "	4	35¾ " 36½	36 5/16
" Binnenl.	5	"	
SPANJE. Neg. Londen 1834	5	12¾ " 13¼	13
" " onbep. St.	5	12 " 13¼	13 1/16
" Coupons		8 " 9	
" Neg. Londen 1842	3	36½ " 37	36¾
" Binnenl. Schuld	3	27¾ " 28½	28 5/16
OOSTENRIJK. Ween. Bank *Goll*	5	87¼ " ¾	87½
" " " "	4	"	
" Metal.	5	81¾ " 82¾	82¼
" " Neg. Lond.	5	"	
" "	2½	41¾ " 43	42¾
NIEUW GRENADA. Neg. Lond.	1¼	15¾ " 16¼	16
VENEZUELA. Neg. Londen	2½	"	
MEXICO. Neg. Londen	5	24¾ " 25¼	25
LOUISIANA bij *Hope en C.*	5	91¾ " 92¼	92
Geld op Beleening		3 "	
dito op Prolongatie		3½ "	

Belgie neg. bij *Rothschild* 45¾. Denemarken neg. Londen 5 pc. 99½. Spanje oblig. uitgest. schuld 3½. Oostenrijk Loten neg. *f* 250, 1839, *f* 318. Brazilie neg. 1824, 88½; dito geldl. 1824 van £ 200 3 pc. 86; dito 1839, van £ 100 5 pc. 86½. Peru 51.

De binnenlandsche fondsen waren heden, bij levendigen handel in ned. 2½ pc., wederom willig gestemd. Van buitenl. fondsen waren Belgen prijshoudende. Spanjaarden hooger te plaatsen. Portugezen merkelijk hooger. Oostenrijksche fondsen gevraagd; n. metalliek 87, ½, ¼. Brazilianen willig. Louiziana aangeboden.

MADRID, 21 November. De 5 pc. 11⅝; 3 pc. 28 15/16.

BERLIJN, 27 November. Polen 80⅛. De 3½ pc. Schuldbrieven 89.

FRANKFORT, 27 November. De 5 Metall. 86⅜; dito 2½ pc. 44½. De 2½ pc. Ned. 53½. De 3 pc. Spaansche binnenl. 27½.

LONDEN, 27 November. De 3 pc. gecons. resc. 95½ à ⅝. Spanje 17⅜ à ⅝, en 37 à ½. Mexico 27 à ¼. Nederl. 54 à ½.

PARIJS, 27 November. De 5 pc. cont. en ult. 89,95. De 3 pc. cont. en ult. 57,15. Bank-actien 2400. Rome 81½. De 3 pc. Spaansche binnenl. 28⅝.

ANTWERPEN, 28 November. De 5 pc. Spanje 12⅝ à ¾; 3 pc. binnenl. 27⅝ à ⅞. De 5 pc. Belgie 95; dito 2½ pc. 48⅛.

WISSELCOURS.

Amsterdam, den 29sten *November* 1849.

Madrid,	3/m. *f* 246	à	c.	Bord.,	½ uso *f*	56 12½	à	c.
Bilbao,	—— " 245	à	–	Londen,	2/m. "	12	à	–
Cadix,	—— " 246	à	–	——	zigt "	12 05	à	–
Sivilien,	—— " 244	à	–	Hamb.,	—— "	34 87½	à	–
Lisbon,	—— " 42	à	–	——	2/m. "	34 62½	à	–
PortàPort,	—— " 42	à	–	Ween.,	6/w. "	32 50	à	–
Napels,	2/m. " 81 25	à	–	Augsb.,	—— "	35 50	à	–
Livorno,	—— " 38 50	à	–	Frankf.,	—— "	98 75	à	–
Genua,	—— " 45	à	–	Petersb.,	2/m. "	185	à	–
Parijs,	zigt " 56 75	à	–	Rotterd.,	—— "	12½	à	–
——	2/m. " 56 25	à	–					

PRIJZEN VAN SPECIEN.

AMSTERDAM, 29 November. Nieuwe Ducaten *f* 0,00 à 00. Oude gerande dito *f* 5,65 à 75. Wigtige Guinjes *f* 00,00 à 00. Dito Engelsche Souvereinen *f* 12,00 à *f* 12,10. Dito Pistolen *f* 9,80 à 90. Nieuwe Louis d'Or *f* 11,05 à 11,15. Stukken van 20 fr. *f* 9,55 à 65 het stuk. Baren Goud en Gouden Specie van *f* 1442,60 per N. P. fijn 12¾ à 13¼ pc. Zilver van 900 tot 300/d. *f* 103,50 à 104,50 per N. P. fijn. Piasters *f* 2,50 à 60. Fransche Kroonen *f* 2,70 à 75. Stukken van 5 fr. *f* 2,35 à 37. Brabandsche Kroonen *f* 2,65 à 70. Pruissische Daalders *f* 174 à 77.

MARKTBERIGTEN.

GRONINGEN, 27 November. De kooplust was zeer beperkt, vermits door den ingevallen vorst de vaart reeds gestremd is. *Tarwe* flaauw; 120, 127 p. j. roode *f* 5,30 à *f* 6,80; 123, 130 p. n. roode *f* 5,40 à *f* 6,80. Jarige *rogge* bij partij tot ruim vorige prijzen; n. tot verlaagde coursen; 120, 123 p. jarige *f* 3,75 à *f* 4,05; 120, 123 p. n. *f* 3,55 à *f* 3,85. *Boekweit* 5 c. hooger; 110, 116 p. grijze zand *f* 3,45 à *f* 4,05; 110, 116 p. zw. zand *f* 3,30 à *f* 3,90; 110, 113 p. veen *f* 3,25 à *f* 3,55; 116 p. j. veen *f* 3,60. *Garst* tot ruim vorige prijzen; 96, 99 p. winter *f* 2,70 à *f* 2,95; 99, 103 p. zomer *f* 2,70 à *f* 2,85; 107, 110 p. knobbe *f* 3,05 à *f* 3,30. Dikke *haver* iets lager; voer als voren; 82, 89 p. dikke brouw *f* 2,40 à *f* 2,80; 68, 75 p. witte voer *f* 1,90 à *f* 2,10; 72, 78 p. zw. voer *f* 2 à *f* 2,25. *Boonen* niet driftiger; paarden- *f* 3,75 à *f* 4,10; duiven- *f* 4,50 à *f* 5. *Gort* meer aangeboden; grove *f* 5,25 à *f* 5,50; puik *f* 5,75 à *f* 6,25; parel de 100 n. p. *f* 7,50 à *f* 10,50. *Koolzaad* stil; *f* 11 à *f* 12,75. *Zomerzaad* *f* 8,75 à *f* 10,75. — *Boter* lusteloos; *f* 18 à *f* 22.

SNEEK, 27 November. *Boter f* 38.-

DELFT, 29 November. *Boter f* 37 à *f* 43.

209de STAATS LOTERIJ,

Trekking der vijfde Klasse.

8ste Lijst. N°. 11364, een prijs van *f* 10,000. N°. 5230, een prijs van *f* 5000. N°. 11744 en 14057, ieder, een prijs van *f* 1000.

MEPPEL, 27 November. Uit het bestaande drietal, is heden door den eerwaarden kerkeraad der Hervormde gemeente alhier, tot predikant beroepen de wel-eerwaarde zeer geleerde heer A. W. KAMP, predikant te Zwartsluis.

*** Getrouwd:
ALKMAAR, 28 November 1849. J. H. IBINK en J. P. KOORN.

*** Voorspoedig bevallen van eenen ZOON, Vrouwe *J. C. M. HULTMAN, HOOGEVEEN.*
BATAVIA, den 3den September 1849.

*** Heden beviel voorspoedig van een' ZOON *JOHANNA MARIA TEN CATE*, geliefde Echtgenoote van H. HAGA.
OLDEBOORN, 25 November 1849.
Eenige kennisgeving.

*** HARDERWIJK, den 26sten November 1849, voorspoedig van een' ZOON bevallen *C. C. J. DE MEESTER*, geliefde Echtgenoot van J. VERHOEVEN Pz.

*** Bevallen van eene DOCHTER Vrouwe *J. M. C. PELS RIJCKEN — WILLINCK.*
MEDEMBLIK, 26 November 1849.

*** Heden beviel zeer voorspoedig van een' ZOON *N. H. VAN MAAREN, VAN HOUWENINGE.*
GORINCHEM, 27 November 1849.
Eenige kennisgeving.

*** Heden beviel voorspoedig van eene DOCHTER *M. M. VERWEIJ*, Echtgenoot van W. M. KOLFF.
DEIL, 27 November 1849.

*** Den 31sten October jl., is te STOKHOLM overleden, Mevrouw REUTHER geb. LIST.

*** Heden overleed onze veelgeliefde Vader, de Heer WILLEM VAN DER VLUGT, in den ouderdom van bijna 62 jaren.
C. E. VAN DER VLUGT.
HAARLEM, 2 November 1849. J. VAN DER VLUGT.
Door buitenlandsche betrekking, is deze niet eerder geplaatst.

*** Op den 23sten November 1849 overleed te ZWOLLE, aan een zeer spoedig toegenomen verval van krachten, in den gezegenden ouderdom van ruim twee en tachtig jaren, de Hoog-Wel-Geboren Heer COENRAAD WILLEM Baron SLOET VAN TWEENIJENHUIZEN, Lid van de Ridderschap van Overijssel en Kommandeur van de Orde van het Duitsche Huis, Balije van Utrecht.

*** Heden overleed tot bittere droefheid van mij, mijne Kinderen en hare bejaarde Moeder, WILHELMINA ELIZABETH KERKHOOVEN, hartelijk geliefde Echtgenoote van P. VIS.
LEYDEN, 23 November 1849.

*** Onze geliefde ZOON, WILLEM PIETER BENJAMIN, werd ons heden, op twintigjarigen leeftijd, na een langdurig en geduldig lijden, door den dood ontnomen. Wij wenschen ons in diepen ootmoed ook aan deze beschikking van onzen God te onderwerpen.
ROTTERDAM, den 24sten November 1849.
F. VAN DEN HAM, Predikant.
S. C. VAN DEN HAM, Geb. VAN DER MUELEN.

*** WAGENINGEN, den 25sten November 1849. Heden overleed in den jeugdigen leeftijd van ruim ... maanden, CATHARINA ADRIANA, veelgeliefde jongste Dochter van W. A. BERGHUIS, en J. A. A. BERGHUIS, DE STOPPELAAR.

*** Heden overleed onze geliefde Dochter en Behuwd-Dochter, LOUISE BRANTS, in den bloeijenden leeftijd van ruim twintig jaren.
Huize HET JOPPE, 25 November 1849.
ANTONI BRANTS.
E. M. BRANTS, Geb. JORDENS.

*** Heden avond overleed aan eene kortstondige ziekte van enkele dagen, in den ouderdom van ruim 36 jaren, mijne geliefde Echtgenoot, GRIETJE KIKKERT, mij uit dit Huwelijk een Kind nalatende, terwijl ik met nog drie Kinderen uit een vorig Huwelijk haar verlies hartelijk betreur. Een ieder die de overledene gekend heeft, zal ligtelijk beseffen hoe zwaar mij deze slag met vier Kinderen treft. M. LANGEVELD JR.
BURG, op *Texel*, den 25sten November 1849.

*** Heden ontving ik het voor mij zoo treurig berigt van het overlijden van mijnen geliefden Schoon-Vader, den Heer JAMES RANSOME, te *Ipswich* (*Engeland*); hij overleed op den 22sten dezer, in den ouderdom van ruim 67 jaren.
Dienende deze tot algemeene en bijzondere kennisgeving.
HAARLEM, 25 November 1849.
CHR. MAJOOR,
Wed. *Henry Ransome.*

*** Het behaagde de alwijze Voorzienigheid mijnen hartelijk geliefden Echtgenoot, DIRK WALRAVEN VAN KERKWYK, heden morgen ten zeven ure, in den ouderdom van ruim twee-en-veertig jaren, van mijne zijde weg te nemen; een aanval van beroerte maakte een einde aan zijn voor mij zoo dierbaar leven, mij nalatende drie Kinderen nog te jong om hun verlies te beseffen. B. VAN AKEN,
DRIEL, in *Boemelrewaard*, den 26sten Nov. 1849. Wed. *D. W. van Kerkwyk*,
Zullende de *Bierbrouwerij* door de Wed. op den ouden voet worden gecontinueerd

*** Heden overleed na een langdurig lijden, tot innige droefheid van mij en mijne Betrekkingen, mijne hartelijk geliefde Echtgenoote PAULINA POLMAN. Zij die de overledene gekend hebben, zullen mijn verlies ligtelijk kunnen beseffen. PIETER FABRITIUS.
HOORN, 26 November 1849.

*** Heden overleed onze jongste Lieveling THEODOOR WILLEM, bijna vijf maanden oud.
ZUTPHEN, 27 November 1849.
W. LASONDER.
J. H. LASONDER. HALLEGRAEFF.
Eenige kennisgeving.

*** Na langdurige ongesteldheid overleed heden, op 28 jarigen leeftijd, mijne geliefde Echtgenoot GEERTRUIDA WILHELMINA KLASINA VERBOON, mij een Kindje achterlatende. B. M. DRAIJER.
LEIJDEN, 27 November 1849.

*** Mijne geliefde Echtgenoot, MARIA GERARDA ECK, overleed gisteren avond omstreeks acht ure, twee dagen na hare bevalling, in den ouderdom van ruim 46 jaren. Zij was mij gedurende vijf jaren eene getrouwe Gade en voor mijne Kinderen uit een vorig Huwelijk eene zorgdragende Moeder, en laat eene gezegende gedachtenis na bij allen, die haar kenden.
ROTTERDAM, den 28sten November 1849. A. H. VAN OORDT.

*** Gevoelig voor de deelneming welke wij, onze Ouders en Betrekkingen onlangs mogten ondervinden, bij het sluiten van ons Echtverbond, is het ons een waar genoegen daarvoor onzen welmeenenden dank openlijk te betuigen.
H. D. DU SAAR,
Predt. te *Zandpoort*, en
M. E. J. ZAALBERG.

*** Gevoelig voor de menigvuldige blijken van hartelijke deelneming, bij het afsterven mijner dierbare Echtgenoote, mij en mijne Betrekkingen betoond, betuig ik bij deze mijnen innigen dank.
HAARLEM, 29 November 1849.
H. REMMERS, Apotheker.

*** *Kommissarissen over de Straatwegen van Deventer naar Oldenzaal, Zwolle en Voorst*, brengen ter kennis van de belanghebbenden, dat op heden uitgeloot, en na 1° Januarij 1850, bij den Thesaurier dier wegen, op het Stadhuis te Deventer, losbaar zijn, de volgende AANDEELEN: als, in de Negotiatie voor den weg van:
Deventer naar *Oldenzaal* nummers 2 en 11.
Deventer naar *Zwolle* nummer 128.
Deventer naar *Voorst* nummer 53.
Terwijl nogmaals aan de Houders derzelve wordt herinnerd, dat reeds in 1848 uitgeloot en op 1° Januarij 1849 losbaar zijn geweest, de volgende Aandeelen, als:
Straatweg van *Deventer* naar *Oldenzaal* N°. 55b.
Deventer naar *Voorst* N°. 52.
Deventer, den 19*den November* 1849.
Kommissarissen voornoemd,
get. B E S I E R, Pres.
Ter ordonnantie
get. W. REINDERS, Secrt.

*** De Afstammelingen van JAN KOK, SIMON KOK, MAARTJE KOK, AALTJE KOK, NEELTJE KOK en KEETJE KOK, alle reeds overleden Broeders en Zusters van Wijlen WILLEM KOK, gewoond hebbende te Hoorn en aldaar op 8 November overleden, worden opgeroepen om binnen den tijd van eene maand zich te vervoegen ten Huize van Jhr. Mr. D. VAN AKERLAKEN, te Hoorn, ten einde mededeeling te ontvangen, eener zaak hun betreffende.

*** Er wordt gevraagd: Een SECONDANT, van de Hervormde Godsdienst, vooral ervaren in de Wiskunde en in staat daarvan goede getuigschriften te produceren. Zij die tevens behulpzaam kunnen zijn in het onderwijs der levende talen, zullen het meest in aanmerking komen.

Brieven met *franco* Brieven onder de Letter A, aan het Boekkantoor te Zaandam.

** In de *Apotheek* van DROST en ROOZEBOOM, de Anegang, te Haarlem, verlangt men een' LEERLING. Brieven *franco*.

** De bediening van VELDWACHTER te *Hillegom (Zuid-Holland)* waaraan is verbonden eene Jaarwedde van *f* 200, ten gevolge van ziekelijkheid openvallende, worden, gewezene Militairen, daartoe genegen, uitgenoodigd, zich *in Persoon* te vervoegen bij den Burgemeester der Gemeente, — onder overlegging van eene *Geboorte-akte*, *Paspoort van dienst*, en *Attest van goed gedrag* van het Bestuur hunner Woonplaats.

** Er wordt gevraagd: Eene MIN, mits Getuigschriften, van goede gezondheid en zedelijk gedrag kunnende overleggen. Men adressere zich met *franco* Brieven, inhoudende de voorwaarden waartoe men zich als zoodanig wil verbinden, bij de Boekhandelaars R. en A. BOOMSMA, te Harlingen.

** Men verlangt te 's Gravenhage tegen de maand Februarij, eene bekwame KEUKENMEID, die zindelijk en knap is, en een goed humeur heeft. Brieven *franco* te adresseren, onder Letter Q., bij den Boekhandelaar A. H. BAKHUIJZEN, te 's Gravenhage.

** *Un jeune homme âgé de 38 ans, Français, Bâchelier ès lettres, désire se voir placé au plutôt comme SECONDANT. s'Adresser avec des lettres affranchies à J. H. KNOOP, Donkere Sparen à Haarlem, sous l'initiale D.*

** **St. NICOLAAS.**
wij berigten onze begunstigers dat wij op heden een ruime voorraad der nieuwste KINDER-SPEELGOEDEREN en vele andere ARTIKELEN, voor geschenken geschikt, hebben ontvangen; alsmede eene groote partij Berlijner en Geschilderde TURFMANDEN.

Haarlem, 30 *November* 1849.

De Wed. DE LANGE en VAN EK.

** **Muziekale Correspondentie te 's Hage, Prinsestraat, N°. 355.**

NIEUWE GOEDKOOPE MUZIJK,
ad 1 en 1½ ct. de PAGINA.

Deze onderneming stelt de Muzijkale Wereld in de gelegenheid, om slechts voor **eenige Centen**, de nieuwste door Meesters en voorname Liefhebbers uitgezochte Werken te bekomen, het Onderwijs aanzienlijk minder kostbaar te maken en daardoor de Toonkunst meer en meer uittebreiden.

Prospectus en nadere informatiën zijn op **franco** aanvraag te bekomen aan het in het Hoofd dezer Advertentie geplaatst adres en bij de Correspondenten dezer onderneming.

** Er wordt te Haarlem een HUIS TE KOOP OF TE HUUR aangeboden, voor alle Affaires geschikt, en sedert weinige jaren geheel verbouwd, met een groot Voorhuis en ruime Kamers, alle met Stookplaatsen voorzien, Kelder, Keuken met Regen- en Pompwater, benevens een Tuin achter hetzelve; te aanvaarden tegen Mei 1850. Met *franco* Brieven onder de Letters E. F., te bevragen bij de Boekhandelaars J. B. VAN LOGHEM EN ZOON, te Haarlem.

** Met 15 Januarij 1850 wordt in de Gemeente Haastrecht, Provincie Zuid-Holland, door overlijden ter overneming aangeboden: Een sints onheugelijke jaren, en tot nu toe met goed succes gedreven METSELAARSWINKEL, met alle de daarbij behoorende Gereedschappen en voorhanden zijnde Materialen.

Nadere informatiën te bekomen met *franco* Brieven bij de Eigenaresse de Wed. L. VAN ES, te Haastrecht.

** **UIT DE HAND TE KOOP:**
Het zeer aangenaam gelegen BUITEN-VERBLIJF, genaamd *HET HOOG*, gelegen onder Doorn, aan den Straatweg, geschikt voor *Zomer-* en *Winter-Verblijf*. Informatie te bekomen met *gefrankeerde* Brieven, ten Kantore van den Heer L. A. BROERS, te Utrecht.

** **UIT DE HAND TE KOOP:**
Een WINKELHUIS, staande op een der beste standen der Stad Zwolle, met eenen voor een paar jaren, naar den laatsten smaak gebouwden *Winkel*, met geheel van glas gemaakte Uitstalkasten, uitmuntende Winkelkasten en Toonbanken, welke laatste 7 à 9 Ellen lang zijn, terwijl de breedte der Winkel 6 Ellen 8 Palmen is. Verders de noodige Kamers, Keuken, Kelder, Zolders, opene Plaats en verdere Gemakken; zeer geschikt voor eenen *Manufactuur-* of *Galanterie-Winkel*. Nadere informatiën zijn met *franco* Brieven, onder Letter O. te bekomen, bij den Boekhandelaar H. L. VAN HOOGSTRATEN, te Zwolle.

** **UIT DE HAND TE KOOP:**
Eene BAKKERS BUILKIST zoo goed als nieuw, twee nieuwe ijzeren BROODGEREELS en eenige BAKKERS GEREEDSCHAPPEN. Te bevragen bij JAN BAKKER Dz., te Broek in Waterland. Brieven *franco*.

** P. J. ALKENS, C. A. DE WIT, S. L. JACOBSON, E. WARNSINCK, P. H. C. DE WIT en J. J. SEIJLMANS, Makelaars, zullen op Dingsdag den 4den December 1849, te Amsterdam, des avonds ten zeven ure, in *den Brakken Grond* in de Nes verkoopen:

Eene partij
van 274 Vaten
***SURINAAMSCHE* SUIKER,**
(nu eerst uit Zee gekomen en gelost).

Liggende als nader bij Notitie zal worden aangewezen.

** De Notaris D. VAN DER WART, zal op Donderdag den 13den December 1849, 's Middags 12 ure, in *het Heeren-Logement* te Krommenie, in het openbaar presenteren te Verpachten: Een HUISMANS-WONING met BOET en ERVE en 25 Bunders, 93 Roeden, 80 Ellen, weltoegemaakt WEI- en HOOILAND, alles staande en gelegen aan den Busch onder de Gemeente Uitgeest, en zulks voor den tijd van 4 jaren, aanvangende 25 December 1849 de Landerijen en 1 Mei 1850 de Huismanswoning.

** Door P. A. REINDERS, zal binnen weinige dagen verzonden worden, de twaalfde aflevering, alsmede Titel, Inhoud en Carton, van de tweede halve Jaargang van het

VERGEET MIJ NIET.

ROMANTISCH TIJDSCHRIFT VOOR 1849.

Terwijl heden is verzonden, Prospectus en Inteekeningslijst op de TWEEDE JAARGANG van dat Tijdschrift, hetwelk in 1850 zal worden uitgegeven, op dezelfde voorwaarden, onder den Titel

DRENTHINA
OF
VERGEET MIJ NIET.

Tijdschrift, geredigeerd door
C. VAN SCHAICK,
onder medewerking van verschillende Letterkundigen.

Het zal alsdan bevatten eene verzameling van PROZA en POËZIJ, ROMANTIEK en HISTORIE, LEVENSBERIGTEN, BIJZONDERHEDEN en OPMERKINGEN op het gebied der LETTERKUNDE enz.

** Door S. E. VAN NOOTEN, te *Schoonhoven*, is op heden uitgegeven en verzonden, de:

I. ALMANAK VOOR HOLLANDSCHE BLIJGEESTIGEN,
VOOR HET JAAR 1850.

Met Platen. Prijs 60 Centen; in Karton verguld op snede *f* 1,20.

Deze jaargang vooral munt uit in de geestigste stukjes, in poëzij en proza, van vele onzer voornaamste Letterkundigen. Zij bevat 186 bladz. compressen druk, met eene nieuwe Letter. Men zal zich de weinige Centen, aan dit GOEDKOOPE BOEKJE besteed, volstrekt niet beklagen.

II. ALMANAK IN MINIATUUR, VOOR KINDEREN.

Uitgegeven door T. VAN SPALL en P. J. V. DUSSEAU.

VOOR HET JAAR 1850.

Met Plaatjes. Prijs 40 Centen; in Karton 50 Centen; verguld op snede in Koker 80 Centen.

NB. De *zeven* vorige jaargangen zijn te zamen, in Kartonnen Bandjes, te bekomen voor *f* 1,75, in plaats van *f* 3,50

** Bij G. T. N. SURINGAR, te Leeuwarden en voorts bij alle soliede Boekhandelaren staat open:

DE INTEEKENING OP EENE GEHEEL NIEUWE UITGAAF VAN HET WERK VAN WIJLEN

Prof. UILKENS,

GETITELD:

DE VOLMAAKTHEDEN VAN DEN SCHEPPER IN ZIJNE SCHEPSELEN BESCHOUWD

TOT VERHEERLIJKING VAN GOD EN TOT BEVORDERING VAN NUTTIGE NATUURKENNIS.

HERZIEN

EN OP DE TEGENWOORDIGE HOOGTE DER WETENSCHAP GEBRAGT, DOOR DE HEEREN
Prof. *KAISER*, Prof. *MATTHES*, Prof. *J. van der HOEVEN*,
Prof. *VAN HALL* en Dr. *E. M. BEIMA*,

Om de aanschaffing van dit Werk gemakkelijk te maken geschiedt de uitgave *bij Afleveringen*; volgens Berigt en Voorwaarden daarvan uitgegeven en in alle Boekwinkels *gratis* verkrijgbaar:

DE VIJF EERSTE AFLEVERINGEN

zien bereids het licht, en daarvan bevatten de 1 — 4 Aflevering de

BESCHOUWINGEN VAN DEN STERRENHEMEL,
door Prof. KAISER;

terwijl met de vijfde Aflevering aanvangt de

NATUURKUNDIGE BESCHRIJVING VAN ONZEN AARDBOL,
door Dr. E. M. BEIMA.

De prijs dier 5e Aflevering, dezer dagen verschenen, is voor de Inteekenaren . . . . *f* 0,80.

** Door S. E. VAN NOOTEN te *Schoonhoven*, is op heden uitgegeven en verzonden: de TWEEDE DRUK, van de

GODSDIENSTIGE EN ZEDELIJKE NOVELLEN,

door C. E. VAN KOETSVELD, Pred. te *'s Gravenhage*.
Met een fraai Vignet in Staal. Prijs *f* 3,25.
En debiteert bij voortduring:

I. ***C. E. VAN KOETSVELD***, De Oudejaarsavond. Ernstige Lektuur voor de laatste dagen des jaars; *derde*, *verbeterde Druk*. Prijs *f* 3,00.
II. ***C. E. VAN KOETSVELD***, Het Gebed der Godvruchtigen, ons ten voorbeelde bewaard, in de boeken des O. V., 2 Deelen, met Vignet. Prijs *f* 5,30.
III. ***C. E. VAN KOETSVELD***, Het Geloof den Mensch met zich zelven verzoenende, in Leerredenen. Prijs *f* 1,35.
IV. **SCHETSEN UIT DE PASTORIJ TE MASTLAND.** Ernst en Luim uit het leven van den Nederlandschen Dorpsleeraar, *vierde*, *goedkoope Druk*, in kl. 8°., met nog twee Schetsen vermeerderd. Prijs *f* 1,50.

HOUTVERKOOPING van *den Breul*, onder Zeijst, op Maandag 17 December 1849, van 14—22 jarig EIKEN HAKHOUT, bekwaam om gekikt te worden; gevelde en staande SPARREN, waaronder 250 zware HEIMASTEN, sommigen ter lengte van 17 Ellen en ter dikte van 18 Duimen over kruis; drooge TAKKENBOSSEN; alles zeer gelegen tot vervoer per Spoorweg, of te Water naar den Krommen Rhijn.

De Verkooping zal geschieden op *Dennen-Oord*, nabij de Station Zeijst-Driebergen; ter bezigtiging melde men zich bij den Tuinbaas op *den Breul*, en tot verdere inlichting ten Kantore van den Notaris Mr. H. A. R. VOSMAER, te Utrecht.

** Door A. J. VAN DEN SIGTENHORST, te Deventer, is *alom* verkrijgbaar:

ZEDEKUNDIG LEESBOEK

voor Vrouwen of voorbeelden van Vrouwelijke deugden. 2de Uitgaaf . . . . . *f* 2,90.

C. SCHMID. Spiegel voor de Jeugd. Met Plaat. „ 0,40.

Debiteerd met succes:

Dr. F. V. REINHARD. Zamenstel der Christelijke Zedekunde. Naar het Hoogd., door Dr. P. C. MOLHUYSEN. 9 Dln. 2de Druk *f* 36,00, thans *f* 18,00.

J. J. HESZ. Leer, Daden en Lotgevallen van onzen Heer, uit verschillende oogpunten beschouwd en opgehelderd. 3 Dln. 2de Druk *f* 9.90, thans *f* 5,00.

G. H. BETORCHS. Moed en tegenwoordigheid van geest. Eene verzameling van merkwaardige en buitengewone voorvallen uit het Menschelijk Leven, in den nieuwsten tijd. 2 Deelen met Vignetten. *f* 4.80.

** **VOOR St. NICOLAAS-GESCHENK.**
De Boekhandelaar G. D. BOM, op het Water N°. 30, te Amsterdam, geeft uit:

GELLERTS FABELEN, *nieuwe uitgave*, met 4 Platen, à *f* 1,50.

Hetzelfde Werk met 7 Platen, in nette Cartonnen Band, à *f* 2,—.

De luimige inhoud, zoo wel als de zedekundige strekking dezer Fabelen, maken dit werk hoogst aanbevelenswaardig.

Mede voorhanden: **HANS ONVERSAAGD**, een goed Prentenboek voor Jongens, met 6 fraai gekleurde Platen; in nette Cartonnen Band, *f* –,90 Cents.

** **VOOR ST. NICOLAAS-GESCHENKEN.**
Bij J. D. SYBRANDI, te Amsterdam, en verder alom te verkrijgen:

PLIGT EN ROEPING DER VROUW.

Een Boek voor VROUWEN en MEISJES. Naar de 20ste Engelsche uitgave van Mrs. ELLIS, door K. SYBRANDI. *Tweede druk*, in gr. 8°. in half Linnen. *f* 2,80.

HEEMSKERK.

Dichtstuk door H. A. MEYER. In gr. 8°. en half Linnen met Vignet. . . . . *f* 3,—.

DE BOEKANIER.

Romantisch Dichtstuk door H. A. MEYER. *Postformaat*, 2de druk, in Karton met Vignet. . . *f* 1,80.

TONY EN ARMAUD,

of de gevolgen van den omgang met goede en het verkeer met slechte menschen, door P. J. ANDRIESSEN. Met gekleurde Platen, *Postformaat*. . . . *f* 1,50.

ETIENNE en VALENTYN of Waarheid en Logen. *Postformaat*, met Platen. . . . . . *f* 1,50.

EUGENIE, of het voorregt eener goede opvoeding. *Postformaat*, met Pl. . . . . . *f* 1,50.

DE VOORZIENIGHEID WAAKT! In 8°. en Karton, met Platen, 2de druk. . . . . *f* 1,25.

REIZEN EN LOTGEVALLEN van GUSTAAF WESTERMAN, in *Nederl. West-Indische Bezittingen*. *Postformaat*, met Platen. . . . . . . *f* 1,25.

REIZEN en LOTGEVALLEN van HENRY WARTON, in de *Vereenigde-Staten* van *Noord-Amerika*. *Postformaat* met Platen. . . . . . . *f* 1,10.

Te Haarlem, bij JOH. ENSCHEDÉ EN ZONEN.